

สรุปประเด็นการพบปะและมอบนโยบายให้แก่หัวหน้าส่วนราชการ ของปลัดกระทรวงยุติธรรม (พลตำรวจเอกชัชวาลย์ สุขสมจิตร์)

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม (พลตำรวจเอกชัชวาลย์ สุขสมจิตร์) ให้ข้อมูลถึงที่มาที่ไปของการเข้ามารับตำแหน่งที่กระทรวงยุติธรรม และให้ความเชื่อมั่นแก่เจ้าหน้าที่ถึงประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานกระบวนการยุติธรรมมา การประสานและร่วมทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงยุติธรรมมาก่อนแล้ว รวมถึงต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงของกระทรวงยุติธรรมในช่วงระยะเวลาที่มารับบริหารงาน โดยบุคลากรของกระทรวงต้องเข้าใจทิศทางการทำงาน ประชาชนต้องเข้าใจบทบาทภารกิจของกระทรวงยุติธรรมมากขึ้น และต้องการสนับสนุนสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นอกจากนี้ยังชี้แจงการมาประชุมในระดับพื้นที่ในวันนี้คือ ต้องการมาพบปะพูดคุย เยี่ยมเยียนหัวหน้าส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และสร้างความเข้าใจในบทบาทภารกิจของกระทรวงยุติธรรม

๒. ขณะนี้ ยังไม่มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงาน ยกเว้นเป็นเรื่องนโยบายของผู้บังคับบัญชา หรือการสั่งการมาจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รองนายกฯ ที่กำกับดูแล และนายกรัฐมนตรี

๓. ทุกหน่วยงานต้องเน้นการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของกระทรวงยุติธรรม และทำความเข้าใจต่อประชาชนและสาธารณชนถึงบทบาทของ “กระทรวงยุติธรรม” ที่ไม่ใช่ “สำนักงานศาลยุติธรรม” โดยบุคลากรกระทรวงยุติธรรมต้องปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ในเรื่องของบทบาทภารกิจของกระทรวงที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด โดยมีทั้งต้นทาง กลางกลาง และปลายทาง ซึ่งที่สำคัญก็คือการป้องกันการกระทำผิดและการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) โดยการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การระงับข้อพิพาทและข้อขัดแย้งในชุมชน ไม่ใช่แค่เพียงมีบทบาทภารกิจภายหลังคำพิพากษาของศาล ที่เป็น “ปลายทาง” เท่านั้น

๔ กระทรวงยุติธรรมต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานบุคคล เนื่องจากบุคลากรมีที่มาและวัฒนธรรมองค์กรที่หลากหลาย ซึ่งแม้ประวัติศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมจะเริ่มมีมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๓๔ แต่กระทรวงยุติธรรมยุคใหม่เริ่มต้นเมื่อมีการปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรม ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยบุคลากรมีทั้งที่มาจากยุคที่รวมอยู่กับศาลยุติธรรม และบุคลากรที่โอนย้ายมาจากส่วนราชการอื่น รวมทั้งกรมราชทัณฑ์ที่เดิมสังกัดกระทรวงมหาดไทยและยังคงมีระเบียบปฏิบัติเดิมที่ยึดถือมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้กระทรวงยังต้องเตรียมการในเรื่องบุคลากรที่จะมาเป็นผู้บริหาร เนื่องจากอีกทั้งในระยะ ๕-๑๐ ปีข้างหน้า ผู้บริหารจะเกษียณอายุราชการเป็นจำนวนมาก อาจทำให้ขาดแคลนผู้นำองค์กรที่มีความพร้อม

๕. การปฏิบัติราชการจะยึดโยงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ที่สะท้อนมาจากข้าราชการประจำ โดยรัฐมนตรีได้มอบนโยบายให้แก่ส่วนราชการในกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเน้นให้ทุกส่วนราชการเร่งดำเนินการและติดตามประเมินผล ๕ ด้าน ดังนี้

๑. การอำนวยความสะดวกยุติธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
๒. การพัฒนาพละตึนสััย พึ้นฟูผู้กระทำผิด และการป้องกันการกระทำผิด
๓. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๔. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๕. การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ

๖. การแบ่งภารกิจการบริหารงานของกระทรวง ได้มอบหมายให้รองปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่ละท่านดูแลงานต่างๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยงานทั้งหมดจะไม่รวมอยู่เฉพาะรองปลัดกระทรวงยุติธรรมเท่านั้น ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม (ระดับ๑๐) ทั้งที่ปรึกษา ผู้ตรวจราชการ จะมีบทบาทในการบริหารและรับผิดชอบงานในภารกิจด้านต่างๆ ร่วมกันด้วย

๗. ทุกหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมต้องมุ่งปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเอง และต้องมองเป้าหมายเดียว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม คือ “หลักประกันตามความยุติธรรมตามมาตรฐานสากล” และค่านิยม ซึ่งได้แก่ “ยุติธรรมถ้วนหน้า ประชามีส่วนร่วม” นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงานยังต้องมีการต่อยอดพัฒนางาน และทำความเข้าใจกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ กับแผนยุทธศาสตร์กระทรวงให้มีความสอดคล้องด้วย

๘ กระทรวงยุติธรรม จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการแบ่งส่วนราชการในส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่นๆ โดยแบ่งเป็นภาค ๑-๔ เพื่อให้การทำงานและการประสานงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ

๙. ผู้บริหารในพื้นที่จะเป็นส่วนสำคัญที่จะขับเคลื่อนงานยุติธรรม และสำนักงานยุติธรรมจังหวัด จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกระทรวงยุติธรรมในระดับจังหวัดและระดับภาค และมีบทบาทสำคัญในการยึดโยงบุคลากรในกระทรวงยุติธรรมส่วนภูมิภาคให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ดังนั้นยุติธรรมจังหวัดต้องรอบรู้งานทั้งหมดของกระทรวงยุติธรรม แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากมีสำนักงานยุติธรรมจังหวัดนาร่องเพียง ๑๒ จังหวัดเท่านั้น สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอื่น ๆ จึงต้องบริหารงานให้มีประสิทธิภาพภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่

๑๐. ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ให้ความสำคัญกับบทบาทภารกิจของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและพร้อมที่จะให้การสนับสนุน โดยที่ผ่านมาเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้มีการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรตำแหน่งของข้าราชการสำนักคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมายที่ต้องยุบไป และยังไม่มีการลงบรรจุที่หน่วยงานอื่นได้ทั้งหมด ให้มาลงทำงานในส่วนของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

๑๑. สำนักคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมาย มีโครงสร้างเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม แต่เนื่องจากเนื่องจากงานอาจมีความซ้ำซ้อนกับส่วนราชการอื่นที่มีอยู่แล้ว และไม่มีกฎหมายรองรับอำนาจหน้าที่ จึงต้องยุบไป กระทรวงจึงมีนโยบายโอนตำแหน่งข้าราชการสำนักคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมายไปยังส่วนราชการอื่น เช่น กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (ส่วนงานคุ้มครองพยาน) ปปท. และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดนาร่องใน ๖ จังหวัดที่ยังไม่มีอัตราว่าง

๑๒. กรมสอบสวนคดีพิเศษในส่วนภูมิภาค มีภารกิจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน แต่เนื่องจากบุคลากรมีจำกัด จึงควรโดยใช้หลักการทำงานเช่นเดียวกับ FBI ที่เน้นการสืบสวน ทำงานเชิงลึกในพื้นที่และไม่เปิดเผยตนเอง รวมทั้งทำงานเฉพาะคดีพิเศษตามกฎหมาย สำหรับการบริหารคดีหน่วยงานส่วนกลางจะต้องเป็นผู้บริหารคดี และบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในพื้นที่เป็นคณะกรรมการร่วม นอกจากนี้บุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการสืบสวนสอบสวนเป็นพื้นฐาน

๑๓. การปราบปรามการทุจริตในทางปฏิบัติมักไม่มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ส่วนหนึ่งมาจากการไม่ได้ร่วมกันคิดร่วมกันวางแผน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงควรทำงานทั้งเชิงรุกและเชิงป้องกันโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากคณะกรรมการ และควรดำเนินการร่วมกับกรมสอบสวนคดีพิเศษทำงานเชิงรุกในเรื่องปราบปรามการทุจริตและอาชญากรรมพิเศษซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกัน

๑๔. ข้อมูลสถิติเด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่มีจำนวนลดลง ไม่ได้หมายความว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิดน้อยลง แต่เนื่องมาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติ เด็กและเยาวชนจึงถูกจับน้อยลงและไม่ได้เข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูแก้ไข ดังนั้นจึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย

๑๕. หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมต้องให้ความสำคัญในการจัดเก็บ รวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรายงานในลักษณะของผลลัพธ์ หรือ Outcome ที่ประชาชนจะได้รับ ไม่ใช่แค่เพียงการใช้งบประมาณ การจัดทำโครงการ การฝึกอบรมสัมมนา ซึ่งเป็นเพียง Process

๑๖. การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารต้องนำเสนอในภาพรวมของกระทรวง ในลักษณะของผลลัพธ์ หรือ Outcome เช่น การรายงานการร้องทุกข์ร้องเรียนของประชาชน ในรูปแบบเดิมจะเป็นการรายงานจำนวนเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนในแต่ละเรื่อง แต่ละกรม แต่รูปแบบใหม่จะต้องมีการวิเคราะห์เชิงลึกถึงผลการจัดการเรื่องราวยุติธรรมเหล่านั้น เช่น ผลดีหรือประโยชน์ของความสำเร็จในการไกล่เกลี่ย ความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ไป โดยอาจเป็นการรายงานที่ตอบโจทย์ตัวชี้วัดหรือผลการดำเนินงานตามนโยบาย เป็นต้น ทั้งนี้ส่วนราชการจะต้องรายงานผลงานดำเนินงานทุกวันที่ ๒๐ ของเดือน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปรวบรวมสังเคราะห์ เสนอปลัดกระทรวงยุติธรรมต้นเดือน และนำเสนอรัฐมนตรีในวันพุธของเดือนถัดไป

๑๗. บุคลากรกระทรวงยุติธรรมต้องตรงไปตรงมา ไม่ทุจริต ผู้บังคับบัญชาต้องมีความชัดเจน รมัถระวังการใช้อำนาจ การส่งโยกย้ายต้องดำเนินการตามกฎหมายกติกา หากผู้ใต้บังคับบัญชาทุจริตหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการให้เด็ดขาดและรวดเร็ว รวมถึงต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของผู้ใต้บังคับบัญชา

๑๘. กระทรวงยุติธรรม ต้องมีหลักในการทำงาน ได้แก่ ความสามัคคี ความมีวินัย ประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน โดยมองเป้าหมายของกระทรวง เน้นให้ผลงานที่เกิดขึ้นเป็นผลงานในภาพรวมของกระทรวงยุติธรรม ไม่ใช่เพียงผลงานของกรมใดกรมหนึ่ง และข้าราชการต้องเป็นคนเก่ง โดยมีความสามารถ รู้รอบ รู้จริงในงานที่ทำ และเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ อดทน และมีคุณธรรม อย่างไรก็ตามสิ่งที่สะท้อนในเรื่องความมีวินัยคือการแต่งกายจึงต้องขอความร่วมมือบุคลากรทุกท่านในเรื่องการแต่งเครื่องแบบทุกวันจันทร์ การสวมหมวกและทำความเคารพ

๑๙. ปลัดกระทรวงยุติธรรมมีแนวคิดที่จะเดินทางไปมอบนโยบายให้แก่หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมทั่วประเทศ โดยจะเดินทางไปมอบนโยบายในคราวเดียวกันกับการสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่สำนักงานกิจการยุติธรรมจะดำเนินการจัดในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งอีก ๒ ครั้งได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหัวหน้าส่วนราชการแต่ละจังหวัด ไม่ต้องมีการะและค่าใช้จ่ายมากในการเดินทางมาพบปะที่ส่วนกลาง อย่างไรก็ตามในสัปดาห์หน้าสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมจะมีการจัดประชุมที่พญา

จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้เชิญหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาค ๒ มารับมอบนโยบาย
ด้วย ดังนั้นให้สำนักงานกิจการยุติธรรมประสานเชิญเพียงหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่อยู่ใน
เขตพื้นที่ภาค ๑ และภาค ๗ มาเข้าร่วมประชุมรับมอบนโยบายที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

.....